

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра соціальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Анатомія та фізіологія нервової системи

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Дитяча психологія та психологічна практика

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальна та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № _1 від “30” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Анатомія і фізіологія нервової системи
Викладач	Долинко Неля Петрівна
Контактний телефон викладача	59-61-67
E-mail викладача	nelia.dolynko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Анатомія та еволюція нервової системи» є обов'язковою навчальною дисципліною для студентів ОР «бакалавр», ОПП Дитяча психологія та психологічна практика. Вища нервова діяльність, в тому числі психічна діяльність людини, являється сукупністю взаємопов'язаних нервових процесів, які відбуваються у вищих відділах центральної нервової системи і забезпечують перебіг поведінкових реакцій людини.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета:

ознайомити студентів теоретично (із використанням технічних засобів) з особливостями будови і функції відділів центральної нервової системи та її еволюцією (головний і спинний мозок). Ці знання є базовими для студентів-психологів при вивченні фахових дисциплін.

Завдання:

допомогти студентам оволодіти особливостями будови і функції відділів центральної нервової системи, сформуванню у студентів уявлення про цілісність нервової системи, її особливе значення у регулюванні всіх процесів життєдіяльності організму та поведінки, ознайомити студентів з фізіологічними механізмами психічних процесів, в основі яких лежить нервова регуляція організму.

4. Програмні компетентності та результати навчання

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, мислити критично,

креативно і гнучко.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК9. Здатність до прогнозування динаміки розвитку когнітивної, емоційної та поведінкової сфер, самосвідомості, психомоторики, здібностей, функціональних станів, особистісних рис і спеціальних психологічних властивостей.

ПР8. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	22
семінарські заняття	16
практичні заняття	22
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	053 Психологія	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни				
Тема	кількість год.			
	лекції	Практичні заняття	Семінарські заняття	сам. роб
Філо-та онтогенез центральної нервової системи. Класифікація НС. Будова кінцевого мозку, його дорзо-латеральна поверхня.	6	6	4	20

Біла речовина півкуль головного мозку, базальні ядра. Бічні шлуночки. Нижня поверхня головного мозку.	4	4	2	20
Анатомо-функціональні особливості будови проміжного мозку. III шлуночок. Середній мозок.	2	2	2	20
Анатомо-функціональні особливості будови заднього мозку	2	2	2	20
Анатомо-функціональні особливості будови спинного мозку. Оболонки головного і спинного мозку. Шляхи циркуляції спинномозкової рідини.	4	4	4	20
Провідні шляхи головного і спинного мозку.	4	4	2	20
ЗАГ.:	22	22	16	120

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, індивідуальних занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи. Оцінки у національній шкалі: («відмінно» – 5, «добре» – 4, «задовільно» – 3, «незадовільно» – 2), отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова письмова робота виконується у формі комплексної контрольної роботи.
Семінарські та практичні заняття	За роботу на парах студент отримує максимум 25 балів, 10 балів студент може отримати за написання контрольної роботи та 15 балів за виконання індивідуального завдання роботи.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент допускається до складання екзамену, якщо поточний контроль впродовж семестру складає не нижче 25 балів.

Підсумковий контроль	Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену (тестування).
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання. В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника».

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендована література

1. Анатомія і еволюція центральної нервової системи. Курс лекцій / Купчак С.В., Грицуляк В.Б., Халло О.Є., Долинко Н.П. – 2019 р.-с.157.
2. Спаська А.М., Случик І.Й. Фізіологія центральної нервової системи та вищої нервової діяльності. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів спеціальності «Психологія» . – Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. – 35 с.
3. Спаська А.М., Случик І.Й. Фізіологія центральної нервової системи та вищої нервової діяльності. Курс лекцій для студентів спеціальності «Психологія» – Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2012. – 87 с.
4. Чернокульський С.Т. Анатомія центральної нервової системи. Навчально-методичний посібник з анатомії людини. – Книга плюс, 2010 – 160 с.

Викладач:

Неля Долинко, доцент кафедри біології та екології